

PRAVILNIK O KINOLOŠKIM MANIFESTACIJAMA

Pravilnik o kinološkim manifestacijama vrijedi na cijelom području BiH te je obvezan za sve članice Kinoloških saveza u BiH. Pravilnik se pridržava pravila i propisa Međunarodne kinološke federacije - FCI, koji trenutno vrijede.

Ovaj Pravilnik prihvaćen je na sjednici Skupštine KSuBiH održane 14.04.2012. godine.

Vrste kinoloških priredbi mogu biti: izložbe oblika (eksterijera) i radne manifestacije.

Članak 1.

Kinološke priredbe oblika (eksterijera)

- a) Internacionalne (međunarodne) izložbe
- b) Državne izložbe
- c) Specijalizirane izložbe
- d) Lokalne priredbe - smotre

Za održavanje izložbi pod točkom a) i b) moraju biti urađeni katalogi, a u njima psi navedeni prema redoslijedu počevši od rednog broja 1. i nije dopuštena dopuna kataloga naknadnim upisom. Organizator izložbe dužan je matičnom savezu članica KSuBiH najkasnije dva tjedna poslije manifestacije besplatno dostaviti za međunarodne 5 a za državne 3 kataloga.

Članak 2.

Internacionalne (međunarodne) izložbe

Internacionalne (međunarodne) izložbe štiti Međunarodna kinološka federacija (FCI). Na njima se mogu dodjeljivati kandidature CACIB za međunarodnog kandidata u ljepoti (CIB)-Championat international de Beaute.

Članak 3.

Državne izložbe

Državne izložbe organiziraju savezi, članice KSuBiH. Na njima se mogu dodjeljivati kandidature za mladog i zrelog prvaka BiH.

Članak 4.

Specijalizirane izložbe

Specijalizirane izložbe organiziraju i odobravaju se na isti način kao i državne izložbe. Ostavlja se mogućnost da članica KSuBiH uz državnu ili međunarodnu izložbu organizira kao jednu ili više specijaliziranih izložbi jedne pasmine ili više pasmina unutar određene FCI skupine. Na takvim izložbama potrebno je poticati organiziranje specijalizirane izložbe autohtonih pasmina. Organizator mora za takvu vrstu izložbe osigurati voditelja izložbe, suca, zapisničara i tajnika ringa.

Specijalizirane izložbe jedne pasmine ili više srodnih pasmina se mogu organizirati na sljedeći način:

Tip A - održava se u okviru CAC izložbe u razredima i sa načinom ocjenjivanja propisanim

za CAC izložbe, poštujući upute za nagrađivanje na specijaliziranim izložbama. Na ovakvim izložbama se kandidature JCAC, CAC, RCAC dodijeljuju psima bez obzira na broj prijavljenih pasa. Organizator je obavezan na izmirenje pristojbe na svakog psa propisanom cjenovnikom KSuBiH. Ring (ringovi) u kojima se održava specijalizirana izložba moraju biti posebno obilježeni. Prvaci Pasma sa specijalizirane izložbe sudjeluju u BIS programu bez privilegija.

Tip B - specijalizirane izložbe sa kandidaturom za CAC; zahtjev mogu podnijeti klubovi ili pasminski klubovi za pasminu koja im je predmet djelovanja. Pravo na dodjelu kandidature se dobiva sa minimalno 35 pasa u pasmini. Organizator je dužan na prijavi naglasi da u slučaju manjeg broja od 35 pasa neće biti moguća dodjela kandidature pa će psi biti rangirani po kvaliteti u razredu (V1, V2, SG1, SG2 itd.).

Tip C - mogu organizirati samo pasminski klubovi. Ovakve izložbe se održavaju po pravilniku održavanja matičnih klubova iz zemlje podrijetla pasmine. Ti pravilnici moraju biti dostavljeni u trenutku podnošenja zahtjeva u izvornoj varijanti uz prijevod službenog prevoditelja. Ukoliko pravilnikom po kojem se održava izložba predviđa dodjela kandidatura tada se primjenjuje odredba iz Pravilnika tipa A. Organizator je obavezan na odgovarajući način obavijestiti sve natjecatelje o propozicijama koje će se primjenjivati na izložbi. Samo na ovakvim izložbama odobrava se dodjela klupski pobjednik i pobjednica (mladi i zreli).

Lokalne priredbe - smotre

Smotre su lokalne kinološke manifestacije na kojima se ocjenjuje oblik, eksterijer psa, koje organiziraju kinološka društva i pasminski klubovi članice saveza.

Smotre se mogu organizirati kao uzgojne smotre po Pravilniku o uzgoju i upisu pasmina pasa u rodovnu knjigu na kojima se utvrđuje podobnost jedinke za daljnji uzgoj ili u svrhu popularizacije kinologije.

Članak 5.

Ovlaštenja za održavanje manifestacije

Međunarodnu izložbu pasa uz zaštitu FCI-a s dodjelom CACIB-a organizira samo članica, jedan od saveza KSuBiH. Međunarodne izložbe na osnovu broja odobrenih od strane FCI, KSuBiH raspoređuje savezima, članicama na bazi pariteta. Kalendar državnih i specijaliziranih manifestacija verificira KSuBiH na prijedlog saveza, članica KSuBiH, uvijek za sljedeću kalendarsku godinu. Za održavanje međunarodnih i državnih izložbi kao i specijalizirane mogu se kandidirati samo one organizacije KSuBiH koje mogu zadovoljiti stručne i tehničke kriterije propisane posebnim pravilnikom.

Članak 6.

Najavljivanje i odobravanje

a) Da bi se povjerila organizacija izložbi ili smotri, organizatori moraju pismeno podnijeti zahtjev nadležnoj organizaciji. Nakon što KSuBiH dobije mišljenje povjerenstva za izložbe matičnih saveza, pismeno verificira usklađeni kalendar manifestacija. Ako članica saveza povjerenju manifestaciju međunarodnog karaktera ne želi organizirati, KSuBiH njeno organiziranje povjerava nekoj od svojih zainteresiranih članica.

Najava kinološke manifestacije se vrši na odgovarajućem obrascu (prijava za izložbu) koja

sadrži sljedeće elemente: podatke o organizatoru, (uz napomenu mjesta u kojem se održava izložba), mjesta i vremena održavanja, vrsta i rang manifestacije, rokovima za prijavu sudionika, dnevnom rasporedu, sucima, rasporedu pasmina, razredima, te ocjenama, kandidaturama i nazivima. Na svim vrstama tiskanog materijala treba jasno naznačiti da je priredba odobrena i pod zaštitom KSuBiH, a u slučaju međunarodnih izložbi da je pod zaštitom FCI-a. Programi i prijave za međunarodne i državne izložbe moraju kao radni materijal prije tiskanja biti predloženi povjerenstvu za izložbe matičnog saveza. Nadležno tijelo za odobravanje izložbe treba u roku od petnaest (15) dana, dati svoje primjedbe i sud o prijavi i ostalom tiskanom materijalu.

b) Savez članica poslije dodjele određenog broja CACIB manifestacija mora krovnoj organizaciji podnijeti pismeno obavještenje koje mora sadržavati:

- Mjesto i vrijeme održavanja;
- Ime i adresu odgovornog voditelja izložbe;
- Izjavu o obvezi plaćanja kotizacije po pravilniku FCI;
- Listu sudaca

Skupština KSuBiH donošenjem jedinstvenog cjenovnika utvrđuje pristojbu za određeni vid manifestacija za svakog prijavljenog psa iz kataloga. Obvezu o besplatnoj dostavi pet (5) izložbenih kataloga od kojih dva (2) moraju biti popunjeni s dodijeljenim ocjenama i nazivima, te prijedlozima za CACIB, RCACIB, CAC i RCAC i to u roku od dva tjedna od dana održavanja manifestacije.

c) Potencijalni organizator koji želi organizirati državnu izložbu sa dodjelom CAC BiH treba matičnom savezu podnijeti pismenu obavijest koja mora sadržavati:

- Mjesto, vrijeme i vrstu izložbe;
- Vrste naziva, tj. kandidature koje će se dodjeljivati;
- Ime i adresu odgovornog voditelja izložbe;
- Izjavu o obvezi plaćanja.

Skupština KSuBiH će donošenjem jedinstvenog cjenovnika odrediti financijske obveze organizatora prema matičnom savezu odnosno prema KSuBiH.

Obvezu o besplatnoj dostavi tri (3) izložbena kataloga od kojih jedan (1) mora biti popunjen sa dodijeljenim ocjenama i kandidaturama (JCAC BiH, CAC BiH i RCAC BiH) i to u roku od dva tjedna od dana održavanja izložbe.

d) Kinološka organizacija koja želi organizirati uzgojne ili revijalne smotre mora savezu članici KSuBiH podnijeti pismeni zahtjev za održavanje.

Članak 7.

Zaštita roka (termina)

a) Rok (termin) održavanja jedne međunarodne ili državne izložbe štiti KSuBiH, ako su osigurani propisani uvjeti i ako prema mišljenju KSuBiH protiv toga ne postoje opravdani razlozi.

b) Smotre ne podliježu zaštiti roka održavanja od matičnog saveza, ali moraju biti pravodobno, najmanje 30 dana prije održavanja, prijavljene povjerenstvu za manifestacije i moraju dobiti odobrenje za održavanje.

Članak 8.

Pravo sudjelovanja na izložbama

- a)** Pravo sudjelovanja na manifestacijama koje organizira KSuBiH imaju svi psi koji posjeduju rodovnicu KSuBiH ili njegovih članica te psi stranih državljana koji posjeduju neki od rodovnika priznatih od FCI.
- b)** Psi čiji vlasnici imaju stalno mjesto boravka u BiH, mogu sudjelovati na manifestacije koje štite KSuBiH, odnosno, matični savez ili se organiziraju prema odobrenju KSuBiH, odnosno matičnog saveza samo ako su upisani u rodovnu knjigu članica KSuBiH ili ako je taj upis zatražen za vrijeme organiziranja manifestacije. Psima, za koje je taj upis u postupku vrijedi dodijeljena ocjena i može biti dodijeljen naziv tek poslije što je uslijedio traženi upis u rodovnu knjigu KSuBiH.
- c)** Ako bi psi koji ne zadovoljavaju gore navedenu odredbu bili uvedeni u ring za ocjenjivanje, njihovo ocjenjivanje se mora odbiti. Ako je ocjenjivanje ipak obavljeno, takva ocjena ne vrijedi.
- d)** Psi uzgojeni u inozemstvu i psi u vlasništvu stranih državljana mogu sudjelovati na izložbi samo ako su upisani u jednu uzgojnu ili rodovnu knjigu koju priznaje FCI i ako su prijavljeni pod brojem te uzgojne ili rodovne knjige.

Na izložbama ne mogu sudjelovati psi:

- koji nisu upisani u jednu rodovnu knjigu koju priznaje FCI;
- koji za izložbu nisu prijavljeni, te psi koji bi bili dovedeni kao zamjena za prijavljene pse, a koji iz bilo kojih razloga nisu dovedeni;
- koji nisu uvedeni u katalog izložbe;
- koji boluju od zaraznih bolesti,
- na kojima su obavljene nedopuštene promjene, kastrirani psi, psi koji nemaju normalne testise, te skotne kuje preko 30 dana gravidnosti;
- koji su u vlasništvu osobe kojima je izrečena kazna zabrane sudjelovanja i izlaganja pasa na kinološkim manifestacijama, ako je takvu kaznu odredila jedna kinološka organizacija koju priznaje FCI;
- psi koji nemaju odgovarajuću veterinarsku potvrdu o zdravstvenom stanju psa i zakonom propisano cijepljenje.

Članak 9.

Dostavljanje prijave za izložbu i podaci u prijavi

- a)** Prijave predviđene za određenu kinološku manifestaciju, moraju biti pisane čitko, tiskanim slovima, uz priloženu fotokopiju dokaza o podrijetlu psa (rodovnicu) za pse prijavljene u razred radnih i šampiona potvrde o ispunjavanju uvjeta za te razrede, zajedno sa dokazom o plaćenju kotizacije za sudjelovanje i ostalim potrebnim pristojbama. One moraju biti dostavljene organizacijskom odboru izložbe najkasnije do posljednjeg dana roka za prijavu i to bez obveze za organizacijski odbor izložbe za plaćanje bilo kakvih troškova u vezi sa podnešenom prijavom. Prijave moraju potpisati podnositelji prijave ili njegovi opunomoćenici.
- Ako prijava nije potpisana, smatra se da prijava nije podnešena bez obzira na to je li uplaćena kotizacija za sudjelovanje.

b) Slanjem prijave izlagač se obvezuje na plaćenje pristojbi i bezuvjetno priznavanje izložbenog reda koji proizlaze iz kodeksa lijepog ponašanja i drugih normi ovog pravilnika. Prijava ne može biti povučena. Ako je prijava psa na izložbu izvršena automatski je nastupila i obveza plaćanja kotizacije za sudjelovanje i ako pas ne može biti doveden iz bilo kojeg razloga. Organizacijski odbor izložbe može odbiti prijavu ali pod uvjetom da mora obrazložiti svoju odluku. Zakašnjele prijave, koje ne mogu ući u katalog izložbe, bezpredmetne su. Predajom ili slanjem prijave, kotizacija i ostale pristojbe moraju biti uplaćene, a ako nisu uplaćene prije početka ocjenjivanja izlagač gubi sva prava na toj priredbi.

c) Svi podaci navedeni u prijavi moraju biti istiniti, a prijava mora biti točno ispunjena. Ako odgovor u tekstu rubrike nije poznat ili ne može sa sigurnošću dati, u rubriku treba upisati "nepoznato". Tko svjesno daje pogrešne podatke gubi sve ocjene i moguće nazive ostvarene na izložbi, a protiv njega se može pokrenuti disciplinska prijava. Psi se moraju imenovati onim imenima pod kojim su upisani u rodovnu knjigu KSuBiH ili imena iz rodovne knjige koju priznaje FCI. Ako se promjeni ime psu (promjena ili izostavljanje dijela imena iz rodovne knjige) prouzročit će gubitak ocjene, mogućeg naziva ili nagrade. U prijavi se mogu navesti samo oni nazivi koji su izričito i konačno dodjeljeni i priznati, npr. CIB - Međunarodni šampion u ljepoti, CIT - Međunarodni šampion u radu, šampion neke od država članica FCI, te oznake položenih radnih ispita. Kandidature kao CACIB ne smiju se upisivati ni onda kada je vlasniku takva kandidatura potvrđena od FCI-a. Isto tako se ne upisuju izložbene nagrade i kandidature kao npr. CAC BiH, JCAC. I Klupski prvak.

Članak 10.

Prihvatanje prijave

Prijava je prihvaćena kada organizacijski odbor izložbe pošalje potvrdu da je prijava zaprimljena. U toj potvrdi se obavještava vlasnik psa o danu i vremenu kada pas mora biti doveden na izložbu. Potvrda o primljenoj prijavi je isprava za vlasnika psa ili njegovog opunomoćenika, koja mu omogućuje slobodan ulaz na izložbu. Ako se taj dokument izgubi, mora se odmah prijaviti organizacijskom odboru izložbe. Izlagači se trebaju točno pridržavati uvjeta koje su propisale ovlaštene veterinarske ustanove.

Članak 11.

Psi prijavljeni "Izvan konkurencije"

Izvan konkurencije mogu biti prijavljeni i ocijenjeni samo oni psi koji posjeduju rodovnicu kojeg priznaje KSuBiH tj. FCI.

Oni se ocjenjuju nakon svih pasa u natjecateljskom dijelu izložbe, upisani u katalog. Psi izloženi izvan konkurencije nemogu dobiti nikakve titule i nagrade niti se mogu natjecati u uzgojnim skupinama ili parovima.

Članak 12.

Odgovornost vlasnika psa i organizatora

Vlasnik, izlagač odgovara za sve štete koje uradi njegov pas tijekom izložbe na izložbenom prostoru i izvan njega. Agresivne, oštre pse kao takve treba naznačiti u prijavi, a na izložbi

moraju nositi zaštitnu korpu. Organizator nije odgovoran za štete, npr. krađu, bijeg ili gubitak psa.

Članak 13.

Pas na izložbi: držanje, sigurnost, odgovornost

a) Psi se moraju dovesti na izložbu onog dana kada je to određeno potvrdom o prihvatanju prijave, u naznačeno vrijeme.

Oprema za psa: psi moraju prema svojoj veličini i snazi imati odgovarajuću ogrlicu, a psi većih pasmina i ogrlicu za zatezanje.

b) Psi koji nisu upisani u katalog, ne smiju u načelu biti dovedeni u prostor gdje se održava izložba, osim ako vođa izložbe ne napravi izuzetak uz obrazloženje od tog propisa.

Članak 14.

Pozivanje sudaca

a) Za potrebe suđenja organizacijski odbor izložbe mora pozvati suce o svom trošku, uz predhodno dobivenu suglasnost saveza zemlje iz koje sudac dolazi. Za all round suce suglasnost nije potrebna. Organizacijski odbor izložbe mora voditi računa o tome da svakom pojedinom sucu za izložbeni dan dodjeli toliko pasa koliko ih on može ocijeniti, a da ne remeti održavanje izložbe. Gornja granica je 80 pasa po izložbenom danu. Ako broj prijavljenih pasa za jednog suca prelazi tu granicu, taj se sudac mora rasteretiti obveze pismenog opisa psa uz njegovu suglasnost. Ukoliko suglasnost izostane organizator je dužan pozvati dodatnog suca uz obvezu plaćanja troškova. Ako je suca pozvala kinološka organizacija koja je u okviru osnovne prijavila "specijaliziranu izložbu", ona je dužna o svom trošku pobrinuti se za dodatnog suca. Ako kinološka organizacija ne prihvati tu obvezu, tada će se za dodatnog suca pobrinuti organizacijski odbor izložbe, a trošak će snositi kinološka organizacija koja je organizirala tu izložbu.

b) Svi suci koji rade na jednoj izložbi moraju biti poimence navedeni u programu i katalogu, a isto tako moraju biti navedene i pasmine koje su pojedinom sucu dodijeljene. To vrijedi za sve izložbe. Ako pozvani sudac ne dođe na izložbu ili otkáže svoj dolazak, organizacijski odbor izložbe mora angažirati rezervnog suca. Izlagač nema pravo inzistirati da njegov pas bude doista ocijenjen od suca koji je svojevremeno bio predviđen usmeno, programom, katalogom ili drugačije. Organizacijski odbor zadržava pravo angažiranja drugog suca.

c) **1.** Za inozemne suce mora se putem KSuBiH osigurati suglasnost mjerodavne matične kinološke organizacije ako je članica FCI-a. Ova odredba ne vrijedi za all round suca. KSuBiH mora o toj suglasnosti obavezno obavijestiti organizacijski odbor izložbe. Organizacijski odbor izložbe se treba pravovremeno upoznati o tome jesu li pozvani suci ovlašteni da ocjenjuju predviđene pasmine.

2. Svaki sudac koji ocjenjuje na nekoj izložbi ima pravo na nadoknadu u vidu sudačke pristojbe, dnevnice za svaki angažirani dan i troškova putovanja. Kao troškovi se podrazumjevaju: putni troškovi - vožnja vlakom u prvom razredu i prema potrebi i spavaća soba ili vožnja autobusom. Putovanje zrakoplovom, bez obzira na udaljenost, treba pri pozivanju suci dogovoriti s organizatorom. Sve naknade koje je dužan organizacijski odbor platiti sucu kao i putovanje vlastitim automobilom obračunava se po jedinstvenom cjenovniku koji je usvojila skupština KSuBiH. Za strane suce mora se ispoštovati uputstvo o nadoknadi dnevnica donešenih od strane FCI. Organizacijski odbor je također dužan osigurati noćenje uz

odgovarajući smještaj u hotelu koji podrazumjeva pojedinačni smještaj u sobi s kupaonicom ili tušem, u hotelu minimum "B" kategorije. Vrijeme potrebno za dolazak i povratak, uzimajući u obzir dužinu puta obračunava se s polovicom, jednom ili sl. dnevnicom. Suci koji stanovaju u mjestu održavanja priredbe imaju također pravo na uobičajenu naknadu za dnevni rad. Svaki izložbeni dan obračunava se kao 1 radni dan (1 dnevnicu).

Članak 15.

Raspored razreda

a) Na izložbama se psi dijele i ocjenjuju u sljedećim razredima:

- RAZRED ŠTENADI za pse od 3 - 6 mj..
 - RAZRED NAJMLADIH za pse od 6 do 9 mj..
 - RAZRED MLADIH za pse od 9 - 18 mj.
 - RAZRED INTERMEDIJA za pse od 15 do 24 mjeseca
 - OTVORENI (ZRELI) RAZRED za pse iznad 15 mj..
 - RAZRED RADNIH PASA za pse iznad 15 mj.. Sa priznatim ispitom određenog stupnja i vrste za službene i lovačke pse.
 - RAZRED ŠAMPIONA u ovaj razred mogu se prijaviti psi kojima je priznat naziv državnog prvaka u ljepoti zemlje priznate od FCI ili međunarodni šampion u ljepoti, koji se natječu za kandidaturu prvaka BiH.
- Psi sa priznatim nazivom "Šampion BiH" obavezno se upisuju u ovaj razred.
- RAZRED VETERANA u ovaj razred upisuju svi psi sa navršениh 8 godina starosti.

b) Nije dopušteno jednog psa istodobno prijaviti u više razreda. Psi i kuje (mužjaci i ženke) ocjenjuju se odvojeno.

c) U rasporedu razreda a) - 1,2, 3 i 8 ne sudjeluju u natjecanju za CACIB i CAC.

d) **1.** Sudac je ovlašten da uz suglasnost delegata pse koji su pogreškom prijavljeni u krivi razred premjesti u pravi razred ili skupinu. Premještanje jednog psa je moguće samo onda kada je taj pas prema starosti, vrsti dlake, boji, težini, spolu, veličini, manjku priznatog ispita uvježbanosti ili drugih traženih preduvjeta došao u pogrešan razred, posebno onda ako je pas greškom organizacijskog odbora izložbe uvršten u krivi razred. Zabranjeno je premještanje pasa po želji izlagača, ako psi ispunjavaju gore navedene uvjete. Ako je jedan pas uz gore navedene uvjete premješten, sudac je dužan da to istakne u ocjenskoj listi.

2. Psi koji su sa kašnjenjem premješteni u pravi razred ili podskupinu i oni koji su greškom izlagača sa kašnjenjem dovedeni na izložbu smiju biti ocjenjeni, poslije prijave kod organizacijskog odbora izložbe, uz prisutnost zapisničara i predstavnika organizatora, ako je sudac koji je ocjenjivao tu pasminu još prisutan. Za te pse izlagači nemaju nikakva prava da traže bilo koji naziv ili nagradu.

3. Svaki izlagač je odgovoran za pravovremeno dovođenje svog psa. Isto tako u svom interesu mora provjeriti da li je njegov pas u katalogu svrstan u pravi razred.

4. Pas koji se nedozvoljava ocjeniti ostaje bez ocjene, a sudac u ocjenskom popisu upisuje razlog i primjedbu "bez ocjene".

5. Povučeni sa ocjenjivanja se smatra onaj pas koji je odveden iz ringa prije početka ocjenjivanja. U ocjenskoj listi sudac će upisati primjedbu "povučeni s ocjenjivanja" bez navođenja razloga.

6. Nedovedenim se smatra onaj pas koji nije pravodobno doveden u ring na ocjenjivanje.

7. Izlagač nema ni u jednom slučaju pravo na povrat kotizacije ili drugih troškova koje je imao u vezi s izložbom.

e) U ringu se mogu zadržavati samo službene osobe - kao voditelj izložbe (specijalizirane izložbe), sudac, prema potrebi prevoditelj, zapisnicar, tajnik ringa i izlagači sa psima kao i sudački pripravnici i stažisti s odobrenjem. Stažisti i pripravnici mogu obavljati i neku drugu dužnost u ringu poput zapisničari, tajnici, asistenti i prevoditelji. Uz odobrenje organizacijskog odbora u ringu mogu biti za vrijeme ocjenjivanja i ostali visoki dužnosnici KSuBiH ili njihovih članica.

Članak 16.

Ocjene

a) U razredu štenadi i najmlađih pasa na ocjenskoj listi poslije opisa psa umjesto ocjene upisuje se: "vrlo perspektivan", "perspektivan", "zadovoljava" ili "ne zadovoljava". U tom razredu se ocjenjeni psi rangiraju po kvaliteti od 1. - 4. mjesta.

b) U ostalim razredima dodjeljuju se sljedeće ocjene: "odličan", "vrlodobar", "dobar", "" nedovoljan "i bez ocjene (sukladno članku 15. Stavak d) 4). Rangiranje od 1. - 4. mjesta u pojedinim izložbenim razredima ocijenjenih pasa, na izložbama pod zaštitom KSuBiH nije obavezno.

c) Na candidature ili nazive ne postoji mogućnost pravnog potraživanja.

d) Jednostrani ili obostrani kriptorhidi, kao i psi koji na testisima pokazuju odstupanje u razvoju od normalnog moraju biti ocijenjeni ocjenom nedovoljan. Zatim svi psi koji imaju promjene na očima, za koje postoji sumnja da im slabi ili se gubi vid i gluhi psi, ne mogu biti ocijenjeni. Pri ocjenjivanju nedostatka zuba mora se pridržavati prema odredbama standarda pojedinih pasmina, tj. za to utvrđenim smjernicama kinološke organizacije koja je u to vrijeme mjerodavna za određenu pasminu.

e) Za sve pse osvojena kandidatura se označava karticama različitih boja, koje se poslije ocjenjivanja moraju pokazati prilikom upisa i ovjere ocjena i candidature titula u kancelariji izložbe.

Trenutno za osvojene pojedine candidature ili nazive vrijede kartice sljedećih boja:

CACIB - zlatna

RCACIB - srebrena

CAC BiH - dvobojna: plavo-žuta

RCAC BiH - dvobojna: crveno-bijela

JCAC - dvobojna: plavo-bijela

f) Tko na svom psu uradi promjene ili dopusti da one budu urađene sa svrhom da se prevvari sudac, bit će isključen sa kinološke manifestacije, a eventualna ocjena, nazivi i nagrade bit će osporene i poništene.

g) Sve dokumente i formulare (obrasce) vezane za izložbu, smotru, uzgojni pregled tiska i propisuje savez članica KSuBiH.

Članak 17.

Nagrade

a) Za sva osvojena mjesta za koje se dodjeljuju kandidature CAC (kandidatura za državnog šampiona), CACIB (kandidatura za međunarodnog prvaka), odnosno JCAC (kandidat za mladog šampiona države) nije uobičajeno dodjeljivanje trofejnih nagrada (medalja, pehara i slično).

Za sve revijalne titule, poput BOB (prvak pasmine), BOG (prvak FCI grupe), JBIS (najljepši mladi pas), BIS (najljepši pas izložbe), odnosno natjecanje za najljepšu uzgajivačku grupu, najljepši par, natjecanje mladih vodiča i slično, obavezno je nagrađivanje peharom ili odgovarajućim trofejom prva tri (3) natjecatelja u svakoj revijalnoj konkurenciji, osim konkurencije za prvaka pasmine gdje se samo prvoplasiranom dodjeljuje nagrada.

Na specijaliziranim izložbama određenih pasmina ili FCI grupa nagrađuju se najmanje tri (3) a najviše pet (5) prvoplasiranih pasa u svakom razredu pojedinačno ovisno od pravila načina nagrađivanja matičnog kluba zemlje porijekla.

Organizator i kinološke organizacije mogu na izložbama dodjeljivati plakete, diplome i počasna priznanja. Novčane nagrade nisu dopuštene.

Nagrade dodijeljene od ustanova, društava, poduzeća ili pojedinaca trebaju biti dodijeljene, po mogućnosti, prema uvjetima darodavca. Počasne nagrade mogu biti dodijeljene samo psima koji su ocjenjeni najmanje ocjenom "vrlodobar". Dodjeljivanje diploma uz ocjenu ili nagrade nije obavezno, pa je to prepušteno organizacijskom odboru izložbe ili kinološkim organizacijama.

b) Nagrade za uzgajivačke skupine: Svi izlagači koji ispunjavaju sljedeće uvjete mogu prijaviti na izložbi odgajivački grupu i to: uzgajivačka grupa sastoji se od najmanje tri (3) psa, koji pojedinačno moraju biti prijavljeni za izložbu, uneseni u katalog i ocjenjeni tog dana.

Svi psi jedne odgajivačke grupe moraju biti iz uzgajivačnice jednog uzgajivača, starosti najmanje devet mjeseci, ali ne moraju biti u njegovom vlasništvu.

Uzgajivačke grupe se prijavljuju na sam dan održavanja izložbe.

c) Za natjecanje u izboru najljepšeg para izložbe konkuriraju dva psa različitog spola istog vlasnika ocijenjeni na dan izložbe, starosti najmanje devet mjeseci (i da su bili upisani u katalog). Somenuti par nemora biti iz iste uzgajivačnice.

Članak 18.

Nazivi i kandidature

a) JCAC

JCAC može biti dodjeljen samo u razredu mladih pasa i to najboljem psu koji je ocjenjen ocjenom "odličan" i to isto mužjaku i ženki. Ako u razredu mladih pasa ima mužjaka ili ženki koji su ocijenjeni ocjenom odličan, dodjela JCAC nije obavezna ako sudac smatra da nijedan nezaslužuje kandidaturu za titulu.

JBOB se dodjeljuje na izložbi po izboru suca ljepšem psu u konkurenciji između JCAC mužjaka i JCAC ženke. Pas kojem je dodijeljen JBOB nastavlja se natjecati u konkurenciji za BOB (najljepši pas u pasmini) kao i u konkurenciji JBIS (najljepši mladi pas izložbe).

b) CAC BiH i RCAC BiH

Na međunarodnim i državnim izložbama kandidature za državnog prvaka u ljepoti BiH (CAC BiH - Certificat d Aptitude au Champion de B & H de Beaute - potvrda o kandidaturi za prvenstvo BiH u ljepoti), sudac može dodijeliti najboljem psu iz "intermedija", "otvorenog razreda" (zrelih), "razreda radnih pasa" i "razreda šampiona" i to isto mužjaku i ženki.

RCAC BiH može biti dodijeljen prvom sljedećem psu iz prethodno navedenih razreda koji je ocijenjen ocjenom "odličan", ako je sudac uvjeren da bi se taj pas mogao kandidirati za CAC BiH, ako pas koji je osvojio CAC BiH ne bi bio prisutan. Ako je CAC BiH dodijeljen psu kojem ne može biti potvrđen od KSuBiH, taj naziv prelazi na psa koji je osvojio RCAC BiH. U razredu veterana pobjedniku (posebno za mužjake i ženke) dodjeljuje se Prvak razreda veterana.

c) CACIB i RCACIB

Na međunarodnim izložbama koje štiti FCI dodjeljuje se CACIB - kandidatura za međunarodnog prvaka u ljepoti koje je organizirao FCI. Za takvu kandidaturu natječu se zajedno najbolji psi koji su dobili kandidature CAC iz razreda "intermedija", "otvorenog" razreda, razreda radnih pasa iz razreda šampiona, ali podjeljeni po spolovima. Prijedlog za CACIB ne smije biti povezan nikakvim drugim uvjetom osim ako je pas bezuvjetno najistaknutiji u ljepoti. Sudac nije dužan, a ni ovlašten da se raspituje ili se obavještava o podrijetlu psa ili drugim podacima, kako o vlasništvu i sl. nego mora suditi samo prema izgledu psa. Za dodjelu kandidature CACIB mjerodavan je uvijek samo jedan sudac. Potvrda te kandidature slijedi od FCI-a putem KSuBiH ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

-Pas na dan izložbe mora biti star najmanje 15 mjeseci.

-Mora imati priznat dokaz o podrijetlu (rodovnicu redovne rodovne knjige) izdan od jedne kinološke organizacije koju priznaje FCI.

RCACIB može biti predložena sljedećem psu koji je dobio kandidaturu CAC iz razreda navedenih za dodjele CACIB-a uz prethodno uvođenje psa koji je dobio RCAC iz razreda iz kojeg je pas sa dodijeljenom kandidaturom CACIB, ako je sudac uvjeren da bi se taj pas mogao kandidirati za CACIB ako pas kojem je dodijeljen CACIB nebi bio prisutan.

d) Mladi i zreli klupski prvak

Mladi klupski prvak (JCIW) se dodjeljuje posebno najljepšem mladom mužijaku i najljepšoj mladoj ženki u pasmini na specijaliziranim izložbama tipa B i tipa C (član 4.)

Zreli klupski pobjednik (CIW) se dodjeljuje posebno najljepšem mužijaku i najljepšoj ženki iz razreda intermedija, zrelih, radnih i šampiona u pasmini na specijaliziranim izložbama tipa B i tipa C (član 4.)

Dodjela zvanja najljepši pas u pasmini - BOB

Na državnim - CAC izložbama za najljepšeg psa pasmine (BOB) konkuriraju psi koji su stekli kandidature JBOB, CAC iz razreda intermedija, zrelih, radnih, prvaka (mužjaci i ženke) te psi iz razreda veterana kojim je dodijeljen pravak razreda veterana (mužjka i ženka).

Najljepšeg psa u pasmini bira sudac u ringu.

Na međunarodnim izložbama - CACIB, za najljepšeg psa pasmine (BOB) konkurira JBOB, CACIB mužjak i CACIB ženka te prvak razreda veterana (mužjak i ženka).

Revijalni dio - Best in Show - BIS

U revijalnom dijelu koji slijedi nakon završetka ocjenjivanja po ringovima i u vrijeme predviđeno protokolom izložbe odabirete pobjednika u sljedećim kategorijama

- a) najbolji mladi vodič - junior handler za koga konkuriraju svi mladi vodiči starosti od 9-18 godina na međunarodnim izložbama u dvije kategorije:
 - do 14 godina,
 - od 14 do 18 godina.
 - b) najljepše štene izložbe; konkuriraju sva štenad starosti 3-6 mjeseci koji su na dan izložbe ocijenjeni opisnom ocjenom vrlo perspektivan
 - c) najljepši najmlađi pas; konkuriraju svi psi iz razreda najmlađih 6-9 mjeseci koji su na dan izložbe dobili opisnu ocjenu vrlo perspektivan
 - d) najljepši par; konkuriraju svi parovi prijavljeni uz prethodno plaćenu kotizaciju sukladno članku 17.
 - e) najljepša uzgajivačka grupa; konkuriraju uzgajivačke skupine pasa koji su se pravodobno prijavile uz plaćenu kotizaciju sukladno članku 17.
 - f) najljepši veteran; konkuriraju svi veterani kojima je dodijeljen Prvak razreda veterana
 - g) pobjednici FCI skupina od I-X
 - h) najljepši mladi pas - junior BIS; konkuriraju svi psi koji su na izložbi tog dana dobili JBOB
 - i) najljepši pas izložbe - BIS; konkuriraju svi pobjednici FCI grupa
- U svim kategorijama se biraju prva tri mjesta.

Članak 19.

Uvjeti za stjecanje zvanja prvaka (mladi, zreli, internacionalni, radni)

Naziv "Mladi Šampion BiH" (JCH BiH) se stječe osvajanjem tri titule PRM kod najmanje dvoje različitih sudaca.

Naziv "Šampion BiH" (CH BiH) na traženje vlasnika priznat će KSuBiH psu koji je na tri (3) državne ili međunarodne izložbe u BiH, od najmanje dvoje različitih sudaca dobio CAC BiH (kandidaturu). Između prve i posljednje dodjele CAC BiH mora proći najmanje šest mjeseci i jedan dan. Od tri potrebna CAC BiH dva mogu biti osvojena na državnim izložbama, a jedan CAC BiH može biti osvojen na jednoj specijaliziranoj, uzgojnoj smotri ili na bilo kojoj drugoj izložbi na kojoj je skupština KSuBiH odobrilo dodjelu CAC BiH.

Za pasmine kojima je FCI propisao obvezu polaganja radnog ispita za osvajanje naziva "Šampion BiH", pored radnog ispita oni moraju još dobiti:

- dva CAC BiH koji mogu biti osvojeni na državnim izložbama ili jedan na specijaliziranoj ili bilo kojim gdje je skupština KSuBiH odobrilo dodjelu CAC BiH. Između prve i posljednje osvojene kandidature mora proći najmanje šest mjeseci i jedan dan. Psi koji su već proglašeni za "Šampiona BiH" ispadaju iz daljnjeg natjecanja za taj naziv, a dodjeljena kandidatura CAC BiH takvom psu prelazi na psa (kuju) koji je osvojio RCAC BiH.

Za dobivanje naziva "Međunarodni prvak u ljepoti" (CIB) kojeg dodjeljuje FCI, vrijede uvjeti koje je utvrdio i objavio FCI.

Titulu zvanje "Radni Šampion BiH" - CHT -, biće regulirano posebnim pravilnicima o stručnom radu za lovačke i službene pse u skladu s FCI propisima za pojedine pasmine.

Odluku o dodjeli šampionata u posebnim uvjetima donosi Upravni odbor KSuBiH

Članak 20.

Otpuštanje psa sa izložbe

Psi smiju biti udaljeni s izložbe tek poslije završetka manifestacije. Tko samoinicijativno odvede psa ranije, gubi sve moguće dodjeljene nazive i nagrade na toj izložbi, a može biti isključen i sa budućih manifestacija.

Članak 21.

Žalba na odluku suca

a) Svaka sudačka odluka je konačna i protiv nje nije dozvoljena žalba izuzev ako je učinjena formalna pogreška ili je dodjeljena ocjena nedovoljan. Zabranjena je naknadna provjera pojedine sudačke odluke od drugih sudaca ili sudačke komisije. Svaka nepristojna kritika jedne sudačke ocjene ili odluke može uzrokovati gubljenje svih dobivenih ocjena, naziva i nagrada te trenutno odstranjivanje s izložbe, a disciplinski organi KSuBiH može izreći mjeru isključenja sa budućih priredbi (prijedlog organizacijskog odbora izložbe, tj. na traženje suca ili delegata).

b) Formalne greške

Formalne pogreške su npr.:

- pas ocjenjen a da nije u katalogu,
- ocjenjen a da nije u adekvatnom razredu, spolu,
- ocjenjen od strane suca koji nema licencu za određenu pasminu,
- itd.

Ako je došlo do formalne pogreške, čiji je krivac organizator ili sudac, svaki tako povrijeđen izlagač ima pravo žalbe. Ako to sazna organizacijski odbor izložbe, dužno je poduzeti potrebnu istragu i nužne mjere. Žalbe protiv urađenih formalnih pogrešaka trebaju biti podnešene organizacijskom odboru izložbe pismeno, na dan izložbe i odmah na licu mjesta. Uz svaku žalbu treba priložiti određeni novčani iznos koji odredi organizacijski odbor izložbe. Ako žalba bude odbijena, taj iznos ide u korist organizatora izložbe. Odluku o podnešenoj žalbi donosi povjerenstvo za žalbe, poslije saslušavanja svih sudionika, također na licu mjesta i na dan održavanja izložbe.

Članak 22.

Rad sudaca

Suci trebaju potpisati ocjenske liste i prijedloge za dodjeljivanje naziva i kandidatura, te moraju paziti da dodijeljeni nazivi i kandidature na njima budu točno označene. Ocjenske liste moraju biti jasno i čitko ispisane, po mogućnosti elektronski i u četiri primjerka: prvi izlagaču, drugi organizatoru, treći savezu članici i četvrti KSuBiH ukoliko se radi o CACIB izložbi.

U slučaju CAC izložbe i specijalke ocjenske liste se rade u tri primjerka bez obveze slanja KSuBiH

Članak 23.

Održavanje reda

Vodstvo izložbe dužno je održavati red na izložbenom prostoru. Svi sudionici na izložbi dužni su slijediti upute opunomoćenih i posebno označenih osoba. Oni koji postupe suprotno mogu biti trenutno odstranjeni s izložbe, a ovisno o okolnostima i kažnjeni odgovarajućim mjerama. Zabranjeno je uvođenje, unošenje pasa i drugih životinja na izložbu koji nisu prijavljeni za kinološku manifestaciju. Najrigoroznije će se kazniti svaki natjecatelj koji bude koristio druge pse ili životinje za stimulaciju psa. Zabranjena je uporaba zvučnih rekvizita i ubacivanje ostalih rekvizita u natjecateljski ring.

Članak 24.

Odluke u slučaju sporova

U sporovima među sudionicima na izložbama odlučuje Povjerenstvo za žalbe u nazočnosti sudionika u sporu i to na licu mjesta ili organizacijski odbor, odnosno Povjerenstvo za žalbe uz konzultaciju s kinološkom organizacijom mjerodavnom za pasminu. Naredna instanca za spor je matični savez, a posljednji stupanj u takvom sporu je KSuBiH.

Članak 25.

Izvještaj o izložbi

Organizator CAC izložbe je dužan u roku od mjesec dana poslije održane priredbe prosljediti izvještaj o izložbi koji se sastoji od:

Popunjenog jednog kataloga ocjenama i svim dodijeljenim nazivima i kandidaturama, dva prazna kataloga, te jedan primjerak ocjenskih lista. Broj u katalogu prijavljenih i upisanih te stvarno ocijenjenih pasa.

Imena sudaca koji su sudili na izložbi uz popis pasmina koje su ocjenjivali.

Prijedloge i primjedbe. Organizator izložbe treba izmiriti pristojbe u roku od 15 dana po završetku izložbe.

Organizator CACIB izložbe je dužan u roku od mjesec dana poslije održane priredbe prosljediti izvještaj o izložbi koji se sastoji od:

Popunjena dva kataloga ocjenama i svim dodijeljenim nazivima i kandidaturama, tri prazna kataloga, te jedan primjerak ocjenskih lista. Broj u katalogu prijavljenih i upisanih te stvarno ocijenjenih pasa.

Imena sudaca koji su sudili na izložbi uz popis pasmina koje su ocjenjivali.

Prijedloge i primjedbe. Organizator izložbe treba izmiriti pristojbe u roku od 15 dana po završetku izložbe.

Članak 26.

otkazivanje izložbe

Ako je održavanje jedne izložbe spriječeno, organizacijski odbor izložbe je dužno prijavljenim izlagačima vratiti uplaćene kotizacije za izlaganje. Organizacijski odbor izložbe može od uplaćenih kotizacija odbiti iznos potreban za pokrivanje nastalih troškova oko organiziranja te izložbe.

Članak 27.

Obveze organizatora tijekom održavanja kinološke manifestacije

- Da adekvatnim obilježjima, putokazima osigura lakši pristup izložbenom prostoru
- Da osigura adekvatan parking
- Da vidno obilježi ringove sa imenom suci kao i pasminama koje se izlažu u tom ringu
- Osigurati u svakom ringu zapisničara i tajnika ringa te po potrebi prevoditelja
- Osigurati sanitarni čvor i pristup pitkoj vodi
- Osigurati namjenski prostor za fiziološke potrebe pasa
- Osigurati potreban fond nagrada predviđen ovim pravilnikom
- Osigurati prisutnost veterinarske službe
- Da osigura prisustvo medicinske službe
- Osigurati prostor za ured izložbe sa adekvatnim stručnim kadrom
- Osigurati redarsku službu
- Osigurati sve potrebne suglasnosti za održavanje manifestacije od općinskih i državnih organa
- Izvršiti sve potrebne radnje i osigurati sve druge potrebne preduvjete za nesmetano održavanje kinološke manifestacije u skladu sa ovim pravilnikom i drugim aktima KSuBiH.

Članak 28.

Delegat na izložbi

Na sve izložbe pasa na kojima se dodjeljuju candidature CAC BiH i CACIB, savez članica KSuBiH određuje delegata, koji je službena osoba istog saveza i na izložbi predstavlja matični savez i KSuBiH. Delegat mora biti iskusan kinološki sudac. Delegat kao službena osoba saveza članice KSuBiH ima obveze, prava i odgovornost. Delegat je dužan doći na mjesto gdje će se održavati izložba pravodobno prije održavanja izložbe.

Treba se detaljno upoznati sa svim pripremama za manifestaciju, pregledati katalog, pregledati terene, informirati se o dolasku sudaca i sa programom rada izložbe. U slučaju da su nađene nepravilnosti u odnosu na ovaj Pravilnik i ostale akte KSuBiH, iste se moraju otkloniti.

Prava delegata na manifestaciji su sljedeća:

- Daje potrebna stručna tumačenja o primjeni Pravilnika, općih odluka KSuBiH i odluka ovog Pravilnika,
- Ukoliko uoči bitne nepravilnosti, može obustaviti priredbu (djelomicno ili cijelu) dok se nepravilnosti ne otklone,
- Prati cijeli tok rada i intervenira na eventualna neprikladna i nedolična ponašanja izlagača, vodiča, sudionika ili kinoloških sudija, odnosno posjetilaca,
- Intervenira po svim pitanjima i propustima ukoliko nisu u skladu sa programom priredbe, određenim pravilnicima i odredbama ovog Pravilnika,

Delegat zajedno s organizatorima snosi punu moralnu i osobnu odgovornost ukoliko priredba nije održana u skladu s postojećim propisima i odredbama ovog Pravilnika. Odmah po završetku izložbe, a najkasnije u roku od 15 dana dužan je podnijeti disciplinske prijave savezu članici KSuBiH protiv eventualnih propusta izlagača, kinoloških sudaca i organizatora.

Najkasnije u roku od 15 dana poslije održane manifestacije, delegat je dužan dostaviti savezu članici KSuBiH pismeni izvještaj o održanoj priredbi.

Izvješće delegata mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- Mjesto, vrijeme, značaj i vrstu izložbe,
- Organizatora manifestacije
- Tko je odobrio izložbu,
- Vremenske prilike ukoliko se priredba održava na otvorenom,
- Izložbeni prostor, broj ocjenjivačkih ringova, veličinu, opremljenost, higijenske uvjete,
- Osobe u ocjenjivačkom ringu - tajnik ringa, zapisničar, sudačkih pripravnika,
- Tehnika pozivanja izlagača i sudionika - ozvučenje,
- Redari i služba sigurnosti,
- Analiza kataloga,
- Broj upisanih domaćih i stranih izlagača,
- Koliko je sudaca bilo predviđeno, a koliko prisutno (ime i prezime) i da li za sve postoji suglasnost matičnog saveza - koliko je bilo prisutno sudačkih pripravnika, i da li su svi propisno prijavljeni za stažiranje,
- Način otvaranja i zatvaranja izložbe (prikladan govor, himne, zastave država sudionika),
- Približan broj posjetilaca,
- Da li je bilo negodovanja izlagača i po kojem pitanju,
- Je li bilo žalbi i kako su riješene,
- Ocjena ponašanja sudaca, eventualni propusti,
- Navesti sve uklonjene nepravilnosti i ponašanje organizatora na ukazane nepravilnosti,
- Dodjeljivanje kandidatura, diploma, nagrada, pehara i sl.
- Zaključak u kojem treba dati mišljenje - ocjenu, da li je izložba bila održana po pozitivnim kinološkim propisima, da li je zadovoljila ciljeve kinologije BiH i da li se organizatoru ubuduće može povjeriti organiziranje slične izložbe.

Članak 29.

Radne kinološke manifestacije (ispit lovačkih pasa)

Međunarodne manifestacije - utakmice su pod pokroviteljstvom FCI. Na njima se mogu dodjeljivati kandidature CACIT, RCACIT - za međunarodno prvenstvo u radu CIT - Championat international de travail.

Državne manifestacije (ispiti lovačkih pasa) su pod pokroviteljstvom saveza članica KSuBiH. Na njima se mogu dodjeljivati kandidature CACT BiH, RCACT BiH za prvenstvo BiH u radu CHT BiH.

Radne kinološke manifestacije (ispiti) detaljno će biti obrazložene:

- a) Pravilnicima sportske i radne kinologije
 - b) Pravilnicima o ispitima lovačkih pasa:
 - Pravilnik o radu pasa goniča
 - Pravilnik o radu pasa jamara
 - Pravilnik o radu pasa ptičara
 - Pravilnik o radu pasa retrievera i pasa za vodu
 - Pravilnik o radu pasa cunjavaca
 - Pravilnik o radu na krvnom tragu
 - Pravilnik o radu pasa glasnog gona na divlju svinju
- i ostale pravilnike za koje se ukaže potreba.

Spomenute Pravilnike izradit će posebna povjerenstva koje će imenovati Upravni odbor KSuBiH.

Članak 30.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.